

dr hab. Tadeusz Malinowski
Pracownia Fitopatologii
Zakład Ochrony Roślin
Instytut Ogrodnictwa - PIB
ul. Konstytucji 3. Maja 1/3
96-100 Skierniewice

Skierniewice, 13 lutego 2024

Recenzja osiągnięcia naukowego pod tytułem:

Studium nad doskonaleniem integrowanej ochrony zbóż ozimych przed mszycą
czeremchowo-zbożową (*Rhopalosiphum padi* L.) – wektorem wirusów żółtej karłowatości
jęczmienia (Barley Yellow Dwarf Virus)
oraz dorobku naukowego
dr. inż. Przemysław Strażyński
z Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego (IOR-PIB
ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego)
w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo.

W dalszym tekście „Ustawa” oznacza Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie
wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późniejszymi zmianami)

Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych o których mowa w art. 219 ust.1. pkt. 2a
Ustawy:

Monografia naukowa, zgodnie z art. 219 ust.1. pkt. 2.

**Strażyński P., 2023. Studium nad doskonaleniem integrowanej ochrony zbóż ozimych
przed mszycą czeremchowo-zbożową (*Rhopalosiphum padi* L.) – wektorem wirusów żółtej
karłowatości jęczmienia (Barley Yellow Dwarf Virus). Rozprawy Naukowe Instytutu
Ochrony Roślin – PIB Zeszyt 34, IOR-PIB 140 ss., ISSN 1730-038X, ISBN 978-83-64655-
89-0.**

Mszyce to jedno z najważniejszych gospodarczo szkodników zbóż (a także drzew
pestkowych). Szkody wywołane są bezpośrednio ich żerowaniem oraz pośrednio na skutek
przenoszenia wirusów, przede wszystkim wirusa żółtej karłowatości jęczmienia (*Barley
yellow dwarf virus* BYDV) oraz wirusa żółtej karłowatości zboża (*Cereal yellow dwarf virus*,
CYDV). Dotychczas zidentyfikowano 5 szczepów wirusa BYDV różniących się
właściwościami serologicznymi, zdolnością do bycia przenoszonym przez preferowane
gatunki mszyc. Rozwojowi mszyc i wirusów sprzyja cały szereg czynników: coraz wyższe
temperatury późną jesienią i wczesną wiosną, intensyfikacja upraw zbóż, uproszczenia
agrotechniki, monokultury, ograniczenie ochrony chemicznej.

Skuteczna ochrona zbóż przed mszycami (i wirusami) wymaga wiedzy i doskonalenia
stosowanych obecnie metod. W monografii będącej podstawą wniosku o habilitację
przedstawiono wyniki z lat 2018-2022 (pięć lat). Badania i analizy obejmowały obserwacje
terenowe oraz doświadczenia przeprowadzone w laboratorium. Zarejestrowano warunki
meteorologicznych. Badano liczebność i terminy migracji mszyc. Przedmiotem badań był
wpływ struktury upraw na liczebność mszyc na zbożach ozimych. W laboratorium badano
parametry rozwojowe *R. padi* na wybranych gatunkach zbóż i traw, wpływ nawożenia
azotowego na rozwój *R. padi*, oceniano podatność wybranych odmian jęczmienia za
żerowanie mszyc, monitorowano odporność *R. padi* na wybrane insektycydy. Pozwoli to na

udoskonalenie integrowanej ochrony zbóż przed mszycami i wirusami. Dlatego uważam, że monografia ta spełnia wymagania zgodnie z art. 219 ust.1. pkt. 2.

Artykuł 219 zawiera trzy przesłanki, które muszą być spełnione

Art. 219. 1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami, wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.”

W poradniku Rady Doskonałości Naukowej na temat ‘Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego’ w części 2.2.1 przedstawione są możliwie szeroko:

„Trzecią przesłanką dotyczącą nadania stopnia doktora habilitowanego jest istotna aktywność naukowa lub artystyczna. Pojęcie to należy rozumieć szeroko i odnosić je do wszelkich form przejawiania inicjatywy w przedmiotowym zakresie. Mając na uwadze zastosowane dookreślenie w ustawie, termin ten winien zatem odnosić się do takich aktywności, jak:

- kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach;
- uzyskiwanie międzynarodowych lub krajowych nagród za działalność naukową lub artystyczną;
- wygłaszanie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych; udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji;
- udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism;
- staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich oraz inne aktywności popularyzujące naukę lub sztukę. Niezasadne byłoby odnoszenie tej przesłanki jedynie do osiągnięć stanowiących dorobek publikacyjny. Wskazują na to również kryteria oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, wydane na podstawie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 16 ust. 4 u.s.n.t.n.”

Habilitant w załączniku 2, w części 5 „Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością ... w szczególności zagranicznej.”

zadeklarował „**Brak**”.

W zasadzie może oznaczać to, brak spełnienia przesłanki trzeciej (z art. 219) i brak możliwości dalszego procedowania wniosku. Jednak w innych sekcjach znajdują się informacje o:

uzyskaniu Srebrnego Krzyża Zasługi, Odznaki Honorowej :Zasłużony dla Rolnictwa, pełnieniu funkcji Redaktora Działowego w „Progress in Plant Protection” oraz bardzo licznych publikacje popularno – naukowych szkoleniu się oraz szkoleniu innych. Dlatego uważam, że trzecia przesłanka jest spełniona.

Niestety, w części IV Dane naukometryczne w punkcie 2 i 3 podano index przy użyciu „All Databases bez odpowiedniej informacji. Podano index = 4.
Index policzony dla bazy Core Collection wynosi 1.

Przyjmując, że powyższe było spowodowane pomyłką wnioskuję o dopuszczenie Pana dr. inż. Przemysława Strażyńskiego do dalszego procedowania wniosku.

